

طریق حسینی در مسیر اربعین

نوشین مجلسی

سردبیر
قاب کوچک

طریق حسینی که از ابتدای محرم در حال و هوای برنامه‌های رسانه ملی پی گرفته شده است، این روزها با نزدیک شدن به روز اربعین پررنگ‌تر از همیشه حس می‌شود.

در این مسیر صداوسیما برنامه‌های مختلفی را راهی آنتن رادیو و تلویزیون کرده است که از میان‌شان می‌توان به رادیو اربعین، ازسردشت، مغناطیس، عمود صفر، نسیم حرم، طریق و... اشاره کرد. «طریق» در شبکه یک سیما با حضور مهمانانی از میان چهره‌ها و مردم، راوی تأثیر امام حسین (ع) بر زندگی افراد و تغییر راه و روش آنان شده است.

این برنامه در فصل اول که سال گذشته روی آنتن رفته بود با روایت پیاده روی اربعین و موکب‌های پذیرایی زائران با مخاطبان همراه شد. همان‌طور اشاره شد، برنامه در فصل جدید به روایت اتفاقات زندگی مهمانان برنامه درخصوص امام حسین (ع) می‌پردازد.

در این برنامه مجید یراقیان مقابل مهمان برنامه می‌نشیند تا واسطه‌ای برای هر چه بهتر روایت شدن قصه او باشد؛ قصه‌ای که در سه پرده نقل می‌شود: پرده نخست گذشته مهمان برنامه پیش از یک اتفاق خاص و نزدیکی بیشتر به امام حسین (ع)، پرده دوم روایت اتفاقی که باعث تحول روحی او شده و پرده سوم حال و هوای مهمان برنامه را بعد از وقایع روایت شده به تصویر می‌کشد.

هرچند که طریق راهی نیز به قصه‌های دیگر دارد، بخشی از برنامه به زندگی یک کارگردان اختصاص دارد که به واسطه یک شهید، زندگی‌اش دگرگون می‌شود و به پاس این تغییر دلش می‌تپد که اثری برای ابا بعدا... (ع) مقابل دوربین ببرد و طریق در این مسیر با او همسفر می‌شود.

هم‌کلامی با بزرگان دین و گوش جان سپردن به مداحی و حکایت‌های مذهبی از دیگر بخش‌های برنامه است که طریق را به اثری جامع برای تماشا در روزهای منتهی به اربعین بدل کرد. حضور چهره‌هایی که قبلاً کمتر از پیوند دل‌شان با امام حسین (ع) و تأثیر سیدالشهدا (ع) بر زندگی شخصی خود گفته بودند جاذبه‌ای است که طریق را دیدنی می‌کند.

حرکت دیگر این برنامه که فرامتن آن در حال انجام است، اعزام ۲۰ هزار شخص کم‌بضاعت به کربلاست تا آنان نیز بتوانند به آرزوی دیرینه‌شان برسند و به عنوان زائر یا در طریق حسین (ع) بگذارند.

نگاهی به اقتباس یک پویانمایی ایرانی از داستانی فلسطینی بازمانده‌ای بازگشته از حیفا

پیوند کتاب
و تلویزیون

آرمیتا علی‌رضایی

ازاهالی قلم

ساخت یک پویانمایی تلویزیونی برای گروه سنی کودک و نوجوان قرار در واقع به نوعی سبب امتداد یک اثر مکتوب در قالب تصویر برای نسل‌های مختلف و در مدیوم‌های متفاوت شده است.

امروز و در این شماره از قاب کوچک با یادی از فیلم سینمایی «خاطره انگیز و تأثیرگذار» «بازمانده» نگاهی به منبع اقتباس آن داشتیم. این فیلم که بارها روی آنتن قاب جادو رفته، خود منبع

برگ اول

درباره فیلم

سال ۱۳۷۳ یکی از بهترین آثار سینمای ایران در پیوند با موضوع فلسطین و حضور بازیگران شناخته شده عرب ساخته شد. «زنده یاد سیفا... داد» در این سال، فیلم سینمایی بازمانده را برای سینمای ایران به یادگار گذاشت که همچنان جزو برجسته‌ترین آثار تصویری وطنی درباره اشغال فلسطین است. متن این فیلم براساس کتاب «بازگشت به حیفا» منتشر شده در سال ۱۹۶۹ میلادی نگارش شد. در واقع داد فیلمنامه این فیلم را براساس داستانی از غسان کنفانی نوشت که موضوع آن به سال ۱۹۴۸، تشکیل اسرائیل و تسلط این رژیم به شهر حیفا اختصاص دارد.

فیلم را منوچهر محمدی با حضور بازیگرانی همچون سلمی المصری، جیانا عید، بسام کوسا، جمال سلیمان و غسان مسعود به زبان عربی تهیه کرد، البته این اثر در ایران با حضور بهترین صدایشگان دوبله شد. فیلم سال ۱۳۷۴ در جشنواره فیلم فجر جایزه ویژه هیات داوران را کسب کرد و کاندیدای بهترین فیلمنامه و بازیگر نقش اول زن هم شد. سلمی المصری هم به خاطر بازی در این فیلم لوح تقدیر دریافت کرد. بازمانده بارها از تلویزیون ایران روی آنتن رفته است.

برگ دوم

درباره پویانمایی

سال ۱۳۹۴ براساس فیلم سینمایی که ریشه در رمانی خارجی دارد، یک پویانمایی ایرانی با نام بازمانده ساخته شد. فیلمنامه این اثر را مهدی ابوهاشم نوشته بود و احسان طاهری نیز کارگردانی کرد. فیلم باتکنیک سه بعدی کامپیوتری با استفاده از موشن کپچر و با موسیقی از عمران طاهری به مدت یک ساعت و ۲۹ دقیقه تولید و آماده پخش شد. فیلم بارها در این مدت روی آنتن رفته است. بازی‌های شخصیت‌های داستان توسط بازیگران زنده صورت گرفت، یعنی هنرمندان تئاتر نقش‌ها را بازی کردند و در نهایت نیز حرکات بدن آنها روی کاراکترهای این انیمیشن منتقل شد. فیلم بازمانده برای گروه سنی کودک و نوجوان در مرکز پویانمایی صبا تولید شده است. در این پویانمایی می‌بینیم: در شهر حیفا در فلسطین اشغالی مرد و زنی زندگی می‌کنند که نوزادی به نام فرحان دارند. پدر فرحان، سعید مرد بااخلاق و پزشک حاذقی است که حاضر نیست حیفا را با وجود این‌که در شرایط جنگ با رژیم غاصب اسرائیل است ترک کند. او و خانواده‌اش از فعالان سیاسی هستند و علیه غاصبان مبارزه می‌کنند. قتل عام و نسل‌کشی وحشیانه اسرائیلی‌ها هرروز به حیفا نزدیک‌تر می‌شود. شمعون، مرد خبیثی که دست‌نشانده رژیم اشغالگر اسرائیل است؛ با ورودش نقشه یک قتل عام را می‌کشد و وقتی متوجه سعید می‌شود، او را تهدید می‌کند که اگر از شهر خارج نشود حتماً او را می‌کشد. سعید بی‌اعتنا به تهدیدهای او همچنان به کارش ادامه می‌دهد. همه مردم شهر در جریان حمله بی‌رحمانه رژیم اشغالگر اسرائیلی کشته شده و کودک بازمانده از قتل عام به دست اسرائیلی‌ها اسیر می‌شود. حالا خانواده پدری فرحان متوجه ماجرا شده‌اند؛ به همین دلیل مادر بزرگ و پدر بزرگ او برای بازپس‌گیری‌اش به حیفا می‌آیند....

برگ سوم

درباره نویسنده

کنفانی، نویسنده و روزنامه‌نگار شهیر فلسطینی در زمان حیات آثار متعددی نوشت که تعدادی از آنها منبع اقتباس آثار نمایشی قرار گرفت. در این میان می‌توان به فیلم «عائد الی حیفا» (بازگشت به حیفا) اشاره کرد که اقتباس از سومین رمان غسان به کوشش قاسم حول است. همان‌طور که بیان شد سیفا... داد کارگردان ایرانی هم فیلم بازمانده را بر پایه یکی از داستان‌های وی ساخت. غسان کنفانی ۸ جولای ۱۹۷۲ در یک حادثه تروریستی به دست موساد در بیروت کشته شد. این حادثه با انفجار بمبی که در ماشینش قرار داده بودند، اتفاق افتاد و جان این نویسنده را به همراه خواهرزاده‌اش گرفتند.

برگ چهارم

برشی از کتاب

در معرفی کتاب بازگشت به حیفا می‌خوانیم: خانواده‌های فراوانی در فلسطین در آن روزها از هم پاشیدند، مادران زیادی کشته شدند، پدران زیادی مفقودالثر شدند و هرگز خبری از آنها به خانواده‌های‌شان نرسید، سرمایه‌های خانواده‌هایی که با یک عمر تلاش جمع شده بود در ساعاتی به باد رفت، آبرومندان و بزرگانی ناگهان تبدیل به آوارگانی شدند که جز لباس تن‌شان هیچ به همراه نداشتند و از همه اینها بالاتر، عزیزان فراوانی برای همیشه در خاک خفتند.

